

Bonnet i el xalet il·legal de Montalbà

EL TEMPS us presenta la traducció d'alguns fragments de 'Saint Béton', el llibre que denuncia la diferent interpretació de la llei segons on s'apliqui dins l'estat francès. L'autora, Antígona, dedica especial atenció a la Catalunya Nord.

Vaig trobar per primera vegada el senyor Pierrot, arquitecte de Bâtiments de France (ABF), al seu despatx del servei departamental d'Arquitectura, carrer Mariscal Foch. (...) el senyor Pierrot va aprofitar per parlar-me de Montalbà.

—De debò, heu d'anar-hi, és una catàstrofe —va insistir—, és realment el pitjor que he vist des que treballo aquí, és impensable que ho hagin permès. Han fet malbé l'indret, no hi ha cap més solució que la demolició d'aquesta casa.

No havia pogut amagar l'estupefacció i la còlera en explicar-me la gènesi d'aquest afer, i el xoc que havia tingut quan havia visitat l'indret per primera vegada, mentre la casa estava en construcció. El permís de construcció els l'havia concedit la sots-delegació de la DDE (Direcció Departamental d'Obres Públiques) d'Illa, perquè el municipi de Montalbà no tenia un pla d'urbanisme. No havien pas demanat l'opinió de l'ABF, encara que el terreny se situava en el perímetre de protecció dels cinc-cents metres al voltant del castell de Montalbà inscrit a l'inventari suplementari dels monuments històrics per decret ministerial de 21 de desembre de 1984.

L'article R 421-38-4 del Codi d'Urbanisme imposa d'obtenir l'opinió favorable de l'ABF, prèviament a l'obtenció del permís per construir. La DDE no podia al·legar que ignorava una llei que no és recent i que s'aplica sense excepció a tots els edificis classificats com a monuments històrics.

Com explicar una irregularitat tant gran?

Segons les informacions que m'han donat, el beneficiari del permís de construcció treballa a la Prefectura i la seva dona a la DDE o a l'inrevès. (...)

Quan vaig arribar a Montalbà, (...) el xoc! Almenys, no vaig haver de buscar la casa de què m'havia

i construiré aquí fins i tot si està prohibit.

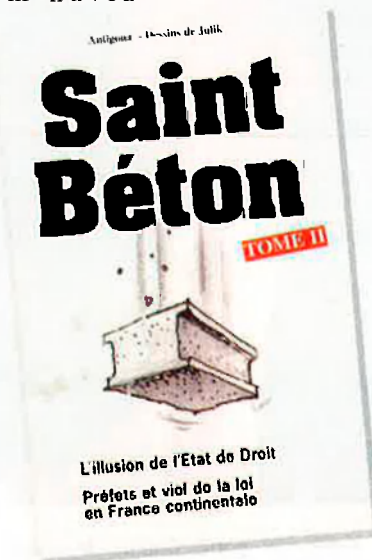
A final del mes d'agost de 1997, vaig trucar a l'ABF per conèixer com havien anat els tràmits. Em van dir que n'havien parlat unes quantes vegades amb el prefecte Bernard Bonnet i fins i tot amb el ministeri.

—He demanat per enèsima vegada al Ministeri de Cultura que miri a fons el problema i encara no m'han contestat. M'hi tornaré a posar en contacte demà— va afegir amoinat [l'ABF].

A començament del mes d'octubre del 1997, rebo un dossier bastant complet referent al permís atorgat en nom de l'estat a M. Pujol Francis per construir un habitatge de 240 m² de superfície bruta. M. Pujol Francis havia presentat la sol·licitud el 13 de juliol del 1993 i comptava amb l'aprovació del ple del consell municipal celebrat el 10 de març del 1993 i amb el vist-i-plau del director departamental d'Obres Públiques (DDE). Hauria estat interessant de llegir l'opinió del DDE, però no figurava al dossier.

El permís de construcció havia estat atorgat considerant que el projecte se situava "fora de les parts actualment urbanitzades". A més en la resolució del consell municipal es feia constar "l'interès d'aquest projecte per al municipi".

En efecte, hi faltava el vist-i-plau de l'ABF. Hi havia el segell de l'ajuntament, una firma il·legible, però cap data! Era la primera vegada que veia un permís de construcció sense data! (...)

parlat l'ABF.

Plantada al costat d'un conjunt de rocs, al mig de l'altiplà desèrtic, entre el turó de cases del poble dominades pel castell i el cementiri al peu de la capella, només es veia aquesta taca rosa, un caramel massa fart de colorants en aquesta harmonia de subtils pastels.

Es tractava d'un veritable cas de manual per il·lustrar com els interessos particulars poden matar els generals: tinc una vinya aquí, em va bé construir aquí,

El quart document era una carta datada el 6-10-1995 en què Christian Pierrot, cap del Servei Departamental d'Arquitectura, arquitecte dels Bâtiments de France explicava al prefecte dels Pirineus Orientals, Bernard Bonnet, l'historial del permís de construcció il·legal i constatava: "Malgrat les nostres gestions, la construcció s'ha dut a terme." Concloïa que la demolició de la casa "és l'única solució que us proposo, qualsevol intent de millorar la construcció canviant-ne els materials seria inútil".

Res fins aquest dia deixava suposar que el prefecte, Bernard Bonnet, havia avisat la fiscalia després de rebre aquestes informacions de l'ABF, tal com li obliga a fer l'article 40 (...)

Alguns dies més tard, quan la notificació ja s'havia enviat al notari per què la fes arribar ràpidament al matrimoni Pujol, vaig explicar a la senyora Gaillard, l'advocada de la FENEC [*Federació pels Espais Naturals i el Medi Ambient Català*], una idea que m'acabava de venir al cap. Va estar d'acord a intentar fer una visita a l'ajuntament amb un notari. (...)

El dimecres 17 de juny 1998 a les 16 hores vaig arribar a Montalbà amb el notari Laporte.

L'ajuntament estava en obres i vam passar sota les bastides abans d'arribar al primer pis, a una gran peça il·luminada per unes quantes finestres (...)

De seguida que hi vaig entrar em va tranquil·litzar veure que el batlle ja hi era.

No hi havia hagut mai cap litigi entre la FENEC i el municipi de Montalbà. L'home es va mostrar content de rebre'ns, i ens va convidar a seure davant.

Vaig sol·licitar que em deixaren consultar un registre. Laporte li'n donà les referències exactes. (...)

El notari transcriví l'únic registre quan em vaig fixar en la coberta d'un dossier bastant gros sobre el qual hi havia el nom del Pierrot. Vaig demanar si podia consultar-lo.

—Per descomptat —em va dir l'alcalde sense dubtar—. Aquest senyor no pot entrar a Montalbà. Mentre jo sigui el batlle, no posarà mai més els peus aquí. (...)

La prohibició constava fins i tot per escrit en una carta enviada al prefecte. M'agradaria poder tenir aquesta carta, pensava, però mai me'n donarà una còpia.

Mentrestant el batlle havia començat a engegar una violenta crítica contra un arquitecte de Bâtiments de France que, al seu parer, era un personatge lamentable. (...) S'obstinava a posar-li traves per una casa construïda als afores del poble... Vaig dreçar l'orella però vaig fer com si no res. No calia que sospités per què havia vingut. (...)

Vaig prendre el dossier Pierrot i vaig tornar a llegir la carta que havia enviat al prefecte capcinejant exageradament.

—Està molt bé aquesta carta que heu enviat al prefecte —vaig comentar amb convicció.

L'alcalde es va avançar per comprovar de quina carta parlava, després es va fer enrere traient lleugerament el pit i va seguir amb atenció la lectura.

—Realment bé! Teniu bons arguments...

I continuava llegint, esbalaida, i preguntant-me com es podien escriure coses com aquelles!

—Excel·lents arguments! Entenc perfectament els vostres problemes amb el senyor Pierrot —Quina carta! La mirava admirada.

—Sóc jo qui l'ha escrita —va

contestar l'alcalde tot orgullós.

—Podria fer-ne una còpia? —li vaig preguntar amb una tímida enlluernadora.

L'autor de l'obra mestra s'aixecà i anà ell mateix a fer la fotocòpia. (...)

Quan la Sra. Gaillard, advocada, va descobrir les obres literàries del batlle de Montalbà, no creia el que veia. Entre atacs de riure, anava subratllant en groc els arguments més destacables per exigir al prefecte Bernard Bonnet l'arxivació definitiva de l'afer Pujol.

—Com es pot escriure coses com aquestes i a més donar-vos-en fotocòpies?

—Estava tan pagat d'ell mateix, i a més, ell té raó —vaig contestar empipada—, ja veieu que és ell qui Bernard Bonnet es va escoltar i no l'ABF, que li demanava la demolició per preservar l'espai. A Còrsega Bernard Bonnet envià l'exèrcit per arrasar les construccions il·legals; a casa nostra, però, es va dedicar a protegir-les. Ha vist vostè quina era la seva eficàcia en el control de la legalitat, un dels més exemplars de França segons Bernard Bonnet? Res de res! No ha controlat res de res, com gairebé sempre.

En primer pla, la casa construïda a pocs metres del casell de Montalbà il·legalment. El prefecte Bonnet no va fer cas de l'exigència de demolició d'aquest edifici realitzada per l'ABF, l'organisme encarregat de supervisar les construccions a prop dels monuments històrics.